

Välkommen till sommarens nyhetsbrev och månadens intervju med Anna Wahl!

- Du hittar de gamla breven på <http://euroquality.se/nyhetsbrev-2/>
- Om du vill att fler ska få nyhetsbrevet, har bytt adress eller vill avbeställa, mejla på info@euroquality.se

”Naturen skyndar sig aldrig, ändå blir allt utfört”

(Lao Tzu)

- **Barn utnyttjas som bombbärare**

En alarmerande ökning av kvinnor och flickor som självmordsbombare pågår i Nigeria. Runt 75 % av alla självmordsattacker utförs nu av kvinnor och barn, flickor. Många av attentaten utfördes av Boko Haram. Hittills har 27 attacker utförts. I nio dokumenterade fall utfördes attackerna av flickor i åldern 7-17 år. Unicef oroas över att 743.0000 barn blivit hemlösa och är på drift i området.

<http://www.unicef.org/publications/>

- **PRO får första kvinnliga basen**

Sveriges största pensionärsförening, PRO, har valt Christina Tallberg till ny ordförande. Hon blir den första kvinnliga ordföranden i PRO:s historia. Christina har varit social- och kulturlandstingsråd i Stockholms läns landsting.

- **Det behövs en stor nettoinvandring**

Fler människor vill ha ett arbete, och kommer också att få det, de närmaste åren. Arbetsförmedlingen, AF, spår 110 000 nya jobb de kommande två åren. Men splittringen på arbetsmarknaden ökar allt mer.

Arbetslösheten minskar från 7,8 procent 2015 till 7,5 procent 2016. Sysselsättningen ökar med 50 000 i år och 61 000 nästa år, enligt en ny prognos från AF. Nedgången av arbetslösheten hålls tillbaka av att många söker sig till arbetsmarknaden.

AF:s generalsekreterare Mikael Sjöberg bedömer att det behövs en hög nettoinvandring till Sverige både på kort och lång sikt, och att det därför är särskilt viktigt att etableringen på arbetsmarknaden fungerar för nyanlända.

– De utmaningar vi ser, ser vi på en väldigt stark arbetsmarknad. Det kommer naturligtvis skapa en del diskussion att arbetslösheten inte går ner snabbare. Men det är många som söker sig till arbetsmarknaden, och det är bra.

Han jämför med USA, som ofta lyfts fram som ett land där man lyckats sänka arbetslösheten. Men där har många i stället lämnat arbetskraften, vilket pressat ner siffrorna, enligt Sjöberg.

Rekryteringsproblemen för arbetsgivarna bedöms öka när människor saknar rätt kompetens. I den offentliga tjänstesektorn bedömer AF problemen som så stora att det kan bli ett hinder för att öka sysselsättningen. Det gäller inom såväl skola som vård och omsorg.

– Det behövs utbildningssatsningar, men man behöver också jobba med systemet för legitimation och validering. Det finns ju utländska sjuksköterskor, läkare och lärare i Sverige. Det är också en signal om att vi behöver en fortsatt invandring, säger Mikael Sjöberg.

Nästan hela ökningen på den svenska arbetsmarknaden sker de kommande åren bland personer födda i andra länder, främst utanför Europa. Snart kommer hälften av de inskrivna på AF att vara födda i ett annat land. Samtidigt fortsätter antalet inrikes födda i åldrarna 16 till 64 att minska.

AF anser att Sverige måste ha en ganska stor nettoinvandring för att täcka behoven på arbetsmarknaden och klara framtidens välfärd.

– Sedan behövs det satsas stort på utbildning de kommande åren för att ekvationen ska gå ihop, säger Sjöberg.

- Jämställdheten vann efter het debatt i EU

Kvotering av kvinnor i företagens bolagsstyrelser, rätt till säkra aborter och stöd till assisterad befruktning. Det är några av förslagen i EU parlamentets nya strategi för jämställdhet som efter hård debatt och starkt motstånd till slut antogs med stor majoritet. Röstsiffrorna var 341 mot 281.

<http://www.europarl.europa.eu/news/sv/news-room/content/20150603STO62138/html/Ledam%C3%B6ter-diskuterar-EU-strategi-om-j%C3%A4mst%C3%A4lldhet>

- Färre arbetsplatsolyckor- men fler blir sjuka av arbetet

Hög arbetsbelastning och psykosociala orsaker på jobbet gör allt fler sjuka. Antalet anmälningar har ökat med 70 % sedan 2010 visar Arbetsmiljöverkets årliga rapport . Vanliga orsaker är problem i relationer med överordnade och kolleger, hög arbetsbelastning, omorganisationer samt hot och våld.

<http://www.av.se/pressrum/pressmeddelanden/2015/42994.aspx>

- **Kvinnor i börsbolagens styrelse och ledning 2015**

Andra AP-fonden mäter årligen andelen kvinnor på mellancheftsnivå, i företagsledning och styrelser i noterade bolag. Utöver detta mäts andelen kvinnor som tagit examen inom utbildningar som traditionellt varit rekryteringsbas för företagsledningar och styrelser.

Andra AP-fondens Kvinnoindex för 2015 visar att andelen kvinnliga styrelseledamöter i bolag noterade på Stockholmsbörsen fortsätter att öka och uppgår nu till 27,9 procent jämfört med 24,7 procent föregående år, vilket är den näst största ökningen sedan mätningen startade. Andelen kvinnor i ledningar ökar i stadig takt och uppgick vid årets mätning till 19,5 (18,4) procent.

<http://www.ap2.se/Global/Kvinnoindex/NIS%20AP2%20Kvinnoindex%202015.pdf>

- **Var tredje transperson har självmordstankar**

Kränkningar, självmordstankar och diskriminering är vardag för Sveriges transpersoner. På flera områden har situationen de senaste tio åren förvärrats visar en ny undersökning av Folkhälsomyndigheten.

<http://www.folkhalsomyndigheten.se/pagefiles/20250/halsan-halsans-bestamningsfaktorer-transpersoner-15038-webb.pdf>

- **Nämndemän behöver utbildas**

Nämndemän ska vara som folk är mest. Det är själva poängen. Men när dessa lekmannadomare agerar privatspanare eller kommenterar pågående mål på face book är det hög tid att diskutera ett juridiskt kunskapslyft. Lyssna på Märten Schults kommentar

<http://sverigesradio.se/sida/artikel.aspx?programid=110&artikel=6144188>

- **Chefer leder inte som de tror**

Cheferna tror att de coachar och ger återkoppling, men i själva verket sysslar de flesta med att informera och instruera utifrån sitt eget tänk. Det visar ny forskning från KTH.

De sju övergripande beteendekategorierna som ledare ägnar sig åt är:

1. Ger återkoppling på det medarbetarna gjort.
2. Samlar in information om någons arbetsprestation och utförande.
3. Ger instruktioner kring det som ska göras.
4. Informerar. Berättar om egen prestation.
5. Pratar generellt om arbetet, diskuterar och reflekterar.
6. Pratar om saker som inte har med arbetet att göra.
7. Är tyst.

www.kth.se

- **Sverige borde agera mot barnäktenskap**

En tredjedel av flickorna i Bangladesh gifts bort innan de fyllt 15 år och regeringen i Dhaka vill trots tidigare löften om att stoppa barnäktenskap nu sänka åldersgränsen för giftermål för flickor. Sverige skänker över 350 miljoner kronor om året i bistånd till Bangladesh och borde utöva påtryckningar, tycker människorättsorganisationen Human Right Watch.

<https://www.hrw.org/asia/bangladesh>

- **DO ärenden**

- 1) DO avslutar nu ett ärende som har handlat om trakasserier på hamburgerrestaurangen Max. DO bedömer efter utredningen att merparten av de anmälda händelserna är preskriberade. Samtidigt menar DO att anmälan har haft positiv effekt genom att Max har inlett ett arbete för att motverka framtida diskriminering. Anmälaren är en kvinna som har berättat att hon hösten 2013 och första halvåret 2014 vid flera tillfällen utsattes för händelser som hon upplevde som sexuella trakasserier. Hon har också uppgett att företaget inte

tillräckligt grundligt utredde eller åtgärdade händelserna efter att de fick kännedom om vad som hade hänt.

- 2) Livsmedelskedjan Sabis medger nu att det var diskriminering som har samband med kön när en kvinnlig arbetssökande valdes bort i en rekrytering. Mot bakgrund av medgivandet väljer parterna att ingå en förlikning.

Det var i början av hösten förra året som den unga kvinnan sökte anställning i en livsmedelsbutik i Haninge söder om Stockholm. När hon ett par veckor efter intervjun ringde upp den rekryterande chefen fick hon beskedet att hon inte hade fått tjänsten eftersom hon enligt chefen hade ”fel kön” och eftersom ”det blir så mycket kackel om det är mycket tjejer”.

- 3) Det var diskriminering när en läkare i Skåne vägrade att utföra en undersökning efter att den kvinnliga patienten inte ville ta honom i hand. Hässleholms tingsrätt dömer nu läkarens företag Polop AB att betala 75 000 kronor i diskrimineringsersättning till kvinnan. Kvinnan hade remitterats för magsmärtor till specialistmottagningen Polop AB där hon skulle undersökas. Kvinnan var väl medveten om att läkaren var en man och hon hade inte några invändningar mot att undersökas av honom. Av religiösa skäl valde hon dock att inte ta läkaren i hand, utan lade i stället handen mot sitt bröst och nickade som hälsning. Detta kunde inte läkaren acceptera, och efter att ha läxat upp kvinnan vägrade han sedan att genomföra undersökningen.

Kommande utbildningar se

<http://www.sverigeshrforening.se/Utbildningar/>

✓ Psykosocial arbetsmiljö - ett chefsansvar!

8 september

Intervju med Anna Wahl, professor i genus, organisation och ledning på KTH i Stockholm.

Anna är en av Sveriges främsta forskare och pionjär inom området genus, ledarskap och organisation. Men ämnet var inte så själv klart när hon på 80-talet startade sin forskarbana. Anna berättar att det långt senare var klara besked och –” att man aldrig skulle komma att utlysa en professur trots statliga utredningar, forskningsgrupp mm, - ” vi var framgångsrika men det räckte inte”.

Forskargruppen FOSFOR lämnade Handels år 2005 och skapade en ny plattform på KTH där gruppen fick ett erkännande av ämnet, forskningsområdet fick hög prioritet på KTH.

På frågan Vad som gjorde att hon blev intresserad av just detta forskningsfält svarar Anna –”

Min frågeställning var; Varför finns det inte fler kvinnliga företagsledare? De har rätt utbildning enligt systemet, men når ändå inte toppen”.

-” Jag hade noterat att kvinnor var osynliga och den gryende kvinnoforskningen under åren 78-80 gjorde mig intresserad. Jag hade varit i New York ett år och förstod att womens studies börjar växa fram inom vetenskapen, det handlade lite om timing. Jag tänkte att det här kommer att bli så stort.

Hur ser du på utvecklingen? Kan du beskriva den?

-” Kunskapen utvecklas hela tiden men det är viktigt att följa det som faktiskt händer, vi blir aldrig färdiga med det här ämnet”.

- ”Hur ligger då Sverige till i förhållande till internationell forskning? Vilka ligger längst fram?”

Anna svarar, -” Sverige liksom de nordiska länderna ligger långt fram men det finns andra länder som producerar mycket forskning tex USA, Australien, UK och Nederländerna.

Men, Vi har en stark koppling till praktiken. Vi har mycket empirisk forskning och data från praktiken, det är inte bara filosofiska begrepp för oss här i Sverige. Vi har en tradition av jämställdhetspolitik som efterfrågar kunskap”.

Vad betyder det då att forskningen är nära praktiken? - (” Det som gäller idag är att publicera sig internationellt men skriva på svenska så att forskningen blir tillgänglig för praktiker tex konsulter som kan påverka samhället”). Det betyder att vi forskar empiriskt, det vill säga grundat på data från praktiken. Men, också att vi sedan arbetar med kunskapsspridning tillbaka till praktiken.

Vilka är de främsta forskningsrönen?

-” Den senaste utredningen, SOU 2014:80, visar att det finns den större medvetenhet om vad ojämställdheten beror på, som man lärt sig från forskningen, nämligen att det handlar om strukturella skillnader, maktrelationer, det handlar inte om kvinnor som individer, man pratar om jämställdhet på ett annat sätt än tidigare. Man pratar om det patriarkala systemet och vad vi kan göra åt det. Vi talar om Kulturperspektivet, normer och normkritik. Vi frågar oss, Var står du själv? Man behöver jobba med sig själv”, men framförallt med att förändra strukturer och utmana kulturer.

Varför är de här frågorna så laddade?

En del tycker att det här inte är vetenskap, det är politik. En del undrar om det är ett kunskapsområde eller åsikter? Står du och pratar om dina egna problem nu?. Idag finns en större legitimitet inom genusforskningen. Även om det finns kritiker, i ett 40 års perspektiv har det hänt jättemycket”. Men, vad menas med ett resultat? Fortfarande är det så att Vissa saker inte kan sägas, andra kan vi prata om, prata är också ett resultat. Insikter som påverkar ens handlingar gör avtryck.

Man kan lära sig att säga saker och sedan fortsätter vi som vanligt men när chefer uttalar sig är det viktigt”.

Varför går det ändå rätt långsamt att förändra på höga nivåer?

-” Yttersta makten förändras långsamt, en fråga är vad staten kan göra för att sätta press på näringslivet. Senaste 10 åren har inte funnits någon press alls. Man måste också följa upp. Kvotering har diskuterats mycket men man är så försiktig. Motståndet har varit tydligt. Europa genomför kvotering men Sverige motsätter sig. I Sverige vill en del fortfarande prata om den privata sfären istället för att prata om organisationsstrukturer.

Hur når vi ett genombrott?

Det beror på nya regeringen och vad dom vill. Goda idéer finns. Det är konstigt att det inte finns genuskurser på universitet och högskolor.

Tre tips till alla som jobbar med jämställdhet:

1. Jobba på trots motstånd och långsamhet
2. Öka Kunskaperna. bla forskning är en bra grund
3. Nätverka

Sedan gäller det att hitta sin energi på olika sätt och skydda sig själv, det finns mycket motstånd, näthat och att bli angripen i rummet.

Tänk på att inte utsätta dig för vad som helst!

Önskar Ann-katrine Roth